

De Gouwer – Van Kampen

door

B. de Keijzer

Inleiding

Op 14 november 1270 verklaren een aantal personen, die met elkaar optreden, af te zien van wraakneming op de burgers van Keulen vanwege het doden van Jan II, heer van Heusden, en de gevangenneming van Dirk van Heusden.¹ De vraag is hoe deze personen verwant zijn aan de familie Van Heusden.

In drie zogenaamde *Keulse oervede oorkonden* worden ze als volgt vermeld:²

1. ‘Petri filii Batte pro se et fratribus suis, Henrici filii domini Arnoldi de Wellis, Willelmi de Campen, Petri filii Egidii, Henrici filii sui, Bollardi filii Hugonis’.
2. ‘Petri filii Batte pro se et fratribus suis, Henrici filii domini Arnoldi de Wellis, Willelmi de Campen, Petri filii Egidii, Henrici filii sui, Bollardi filii Hugonis’.
3. ‘Willemum de Campen, Henricum filium domini Arnoldi de Wellis, Bollardum filium Hugonis de Monterdic, Petrum filium Batten pro se et fratribus suis, Petrum filium domini Egidii pro se et Alardo fratre suo, Henricum filium Petri’.

Het gaat om drie praktisch gelijkkluidende oorkonden, maar in de derde wordt er één naam meer genoemd en de persoonsnamen worden in een andere volgorde weergegeven. Deze oorkonde is daarom als uitgangspunt gehanteerd. Er worden slechts drie personen met toenames vermeld, namelijk: Van Kampen, Van Wellis (= Welle) en Van Monterdijk. De eerste twee toenames verwijzen naar het toenmalige eiland Kampen. Waar Monterdijk ligt, is niet duidelijk. Het gaat klaarblijkelijk om Zeeuwse verwanten van de familie Van Heusden.

Met Willem van Kampen – de eerst genoemde persoon in de derde oorkonde – is het onderzoek gestart. Omdat er een aanwijsbare relatie is tussen Willem van Kampen en personen, die met de naam Hugo de Gouwer door het leven gaan, is gezocht naar een genealogische samenhang. De spaarzame gegevens konden uiteindelijk – weliswaar op basis van een hypothese – tot één geheel worden samengebracht. Deze start leidde ook tot het plaatsen in hetzelfde genealogisch verband van Hendrik, zoon van heer Arnoud van Welle. Hiermee leek een sleutel gevonden te zijn tot het ontrafelen van de familieverbanden.

In het kader van het samenstellen van de genealogie van de Heren van Heenvliet heeft J.C. Kort aandacht geschonken aan de familie Van Kampen.³ Met name omdat hij in Hugo ver Geilenz., die in 1337 een kwestie had met Jan van Heenvliet, een jongere broer in hem zag.⁴ Jan van Heenvliet is een zoon van Hugo Vornekine. Kort beredeneerde op grond daarop dat de vader, Hugo Vornekine, met een ‘Geile van Kampen’ was gehuwd omdat de naam ‘Geile’ in dit geslacht voorkomt! Dit is onjuist. Hugo Vornekine was gehuwd met Jutta van de Lede.⁵

¹ B. de Keijzer, *De Keulse oervede oorkonden, 1270-1271* (Emmen, 2025). Gepubliceerd op HoGenDa.

² OHZ III no. 1537, 1538 en 1539, d.d. 14-11-1270.

³ J.C. Kort, De heren van Heenvliet tot 1400, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 95 (1978).

⁴ Kort, Van Voorne, regest (22), blz. 100: ‘Akte van verblijf dor Jan van Heenvliet van zijn geschil met Hugo veren Geilenzoon aan Dirk van Montjoie, Machteld, diens vrouw en Jan, heer van Arkel’.

⁵ De Keijzer, De Borgen, blz. 26 (tabel III).

Het samenstellen van een genealogie van Zeeuwse edellieden, die lager op de maatschappelijke ladder staan, is niet eenvoudig omdat ze vaak onder patroniem in de archiefbronnen voorkomen en als er al een toenaam is deze vrij gemakkelijk inwisselen voor een ander. De namen in onderstaande publicatie zijn voor zover mogelijk genormaliseerd.

Emmen, 2025 (afgesloten 10 april).⁶

Een te ontwarren knoop

Het voorkomen van drie personen met de naam Hugo de Gouwer, alle drie ridder, waarvan er één overleden is voor 1282 zonder mannelijke nazaten te hebben voortgebracht, en – achteraf gezien – twee die aan het eind aan het begin 14e eeuw in de bronnen opduiken, plaats je voor een moeilijk te ontwarren knoop. Bij nauwkeurige bestudering van de beschikbare informatie viel het wel op dat er soms sprake was van ‘Hughe de Gouwer van Koudekerke’ en ook ‘Hughe de Gouwer van Campen’, maar daar werd in het begin van het onderzoek weinig aandacht aan besteed omdat het de schijn had dat het om één en dezelfde persoon ging.

Gecompliseerd werd het pas echt toen bleek dat ‘her Hugo die Gouwere’ in de grafelijke bede van 1308 wordt vermeld met 52 gemet tienden in Kampen, die hij van de grafelijkheid in pacht hield.⁷ Want in 1331 blijkt niet alleen Willem van Kampen, en Gerolf, zijn broer, maar ook de kleinkinderen van Jan van Cadzand daarvan 13 gemet tienden in pacht te hebben.⁸ Dat wil zeggen dat genoemde twee partijen ieder 1/4^e deel van 52 gemet in pacht hebben; dus 26 gemet. Deze ‘vreemde’ verdeling bleek de sleutel te zijn tot het oplossen van het probleem.

De eerste partij komt al in 1318 voor met de pacht van 13 gemet tienden, en staan als volgt geregistreerd ‘Willem ende Gherolf, sheren Hughen sGouwers kinder van Campe’. Deze vastlegging bleek van cruciaal belang te zijn want als zij zoons zijn van de hiervoor genoemde ‘her Hugo die Gouwere’ uit 1308 dan zouden zij volgens het Zeeuws recht de pacht van de 52 gemet hebben kunnen voortzetten.

Het kan niet anders zijn dat na het overlijden van ‘her Hugo die Gouwere’ uit 1308 zonder wettige zoons na te laten de pacht vervallen is aan de grafelijkheid. Hierna is voor 1316⁹ 1/4^e deel aan de kleinkinderen van Jan van Cadzand¹⁰ en voor 1318¹¹ 1/4^e deel aan de broers Van Kampen verkocht. De andere helft is kennelijk in ‘des graven boezem’ gebleven.

Indien deze veronderstelling van zaken juist is dan ligt de conclusie voor de hand dat er twee tijdgenoten zijn die – naar het zich laat aanzien – neven van elkaar zijn. Zij zijn in dat geval vernoemd naar hun (moederlijke) grootvader, die geen wettige zoon had nagelaten.

Deze waarneming leidt tot een overzicht van de eerste groep verwanten (geneagram 1), waarbij ik de hypothese heb gesteld dat Hugo de Gouwer van Koudekerke een zoon is van Arnoud van Welle, overleden voor 1270, en wiens staak in 1270 vertegenwoordigd wordt door zijn zoon Hendrik. De na hem genoemde Bollaard van Monterdijk¹² behoort waarschijnlijk ook tot deze

⁶ Eventuele aanvullingen en verbeteringen op deze publicatie s.v.p. richten aan de webmaster van HoGenDa: webmasters@onsvoorgeslacht.nl

⁷ Zondervan, Grafelijke bede, blz. 50 (zie: bijlage 2).

⁸ Hamaker, Rekeningen VII, blz. 174.

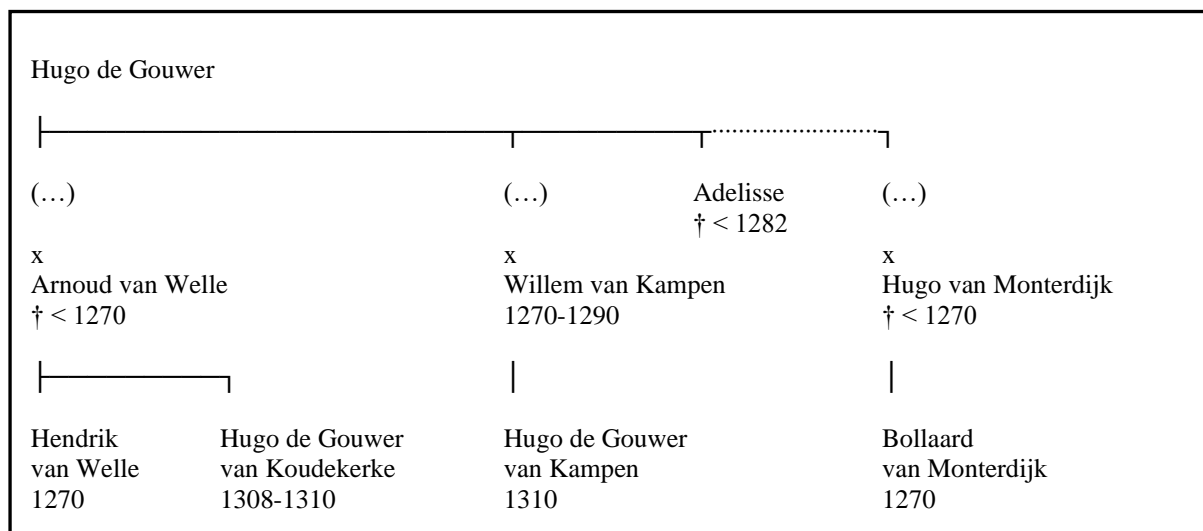
⁹ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 57.

¹⁰ B. de Keijzer, *Van Renesse (van Zierikzee)* (Emmen, 2021). Gepubliceerd op HoGenDa. In deze publicatie is Jan van Cadzand, getrouwd met (Alicia) van Renesse, en zijn nazaten terug te vinden.

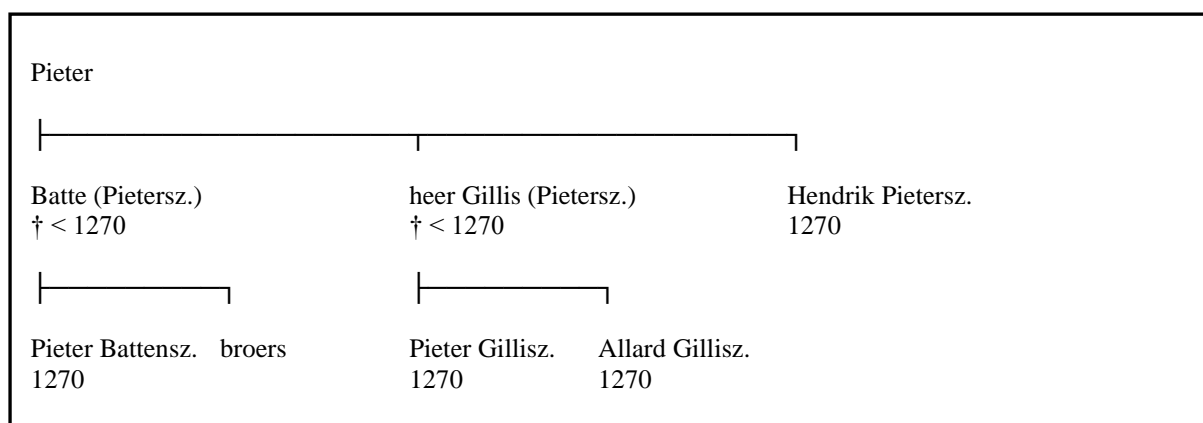
¹¹ Hamaker, Rekeningen VII, blz. 70.

¹² Hij komt verder niet in oorkonden voor waardoor het geopperde familieverband niet bewezen kan worden.

groep omdat het tweede groepje – zonder toenamen – kennelijk één geheel vormt. Wie schuil gaat achter de stamvader Pieter en zijn nazaten heb ik niet kunnen vinden (geneagram 2).

Geneagram 1. De eerste groep verwanten.

Geneagram 2. De tweede groep verwanten.

Er is geen enkele indicatie gevonden hoe deze twee groepen aan elkaar verwant zouden kunnen zijn. Hugo de Gouwer en Pieter zijn hoogstwaarschijnlijk generatiegenoten. In beide groepen is geen overeenkomst van namen, zodat ze misschien zwagers zijn geweest. Hoe dan ook, een familierelatie met de heren Van Heusden valt niet vast te stellen.

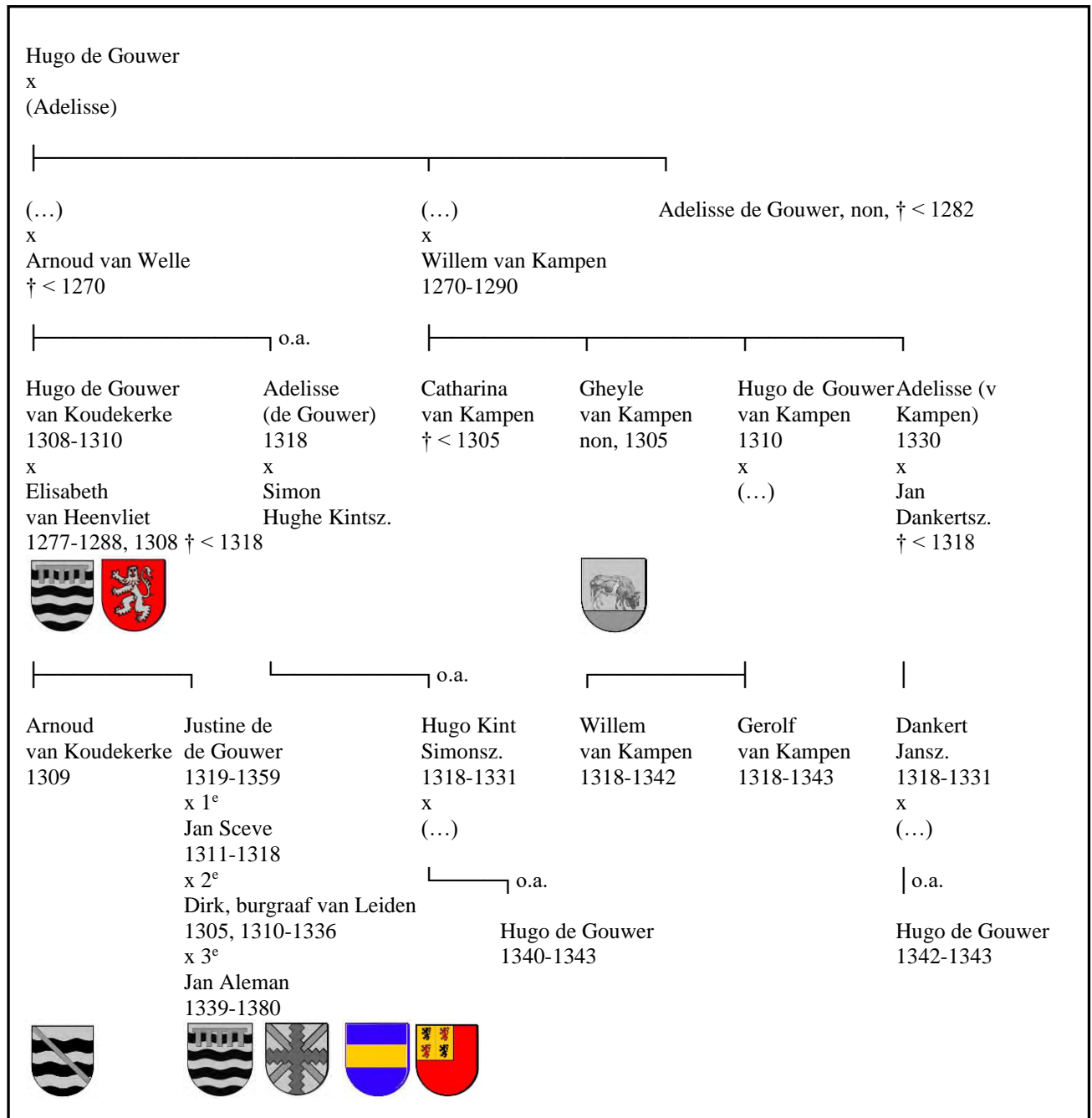
Heraldiek

De wapens van Hugo de Gouwer van Koudekerke, zijn zoon en dochter, zijn ontleend aan hun zegels en zijn in grijstinten uitgevoerd. Het wapen van de Heren van Heenvliet luidt: ‘in rood een klimmende en aanzijnde zilveren leeuw, getongd en genageld van blauw’. Helmtteken: een uitkomende rode leeuw.¹³

¹³ Rietstap, Wapens, blz. 341.

De nazaten van Jan Sceven, die onder de toenaam Van Bennebroek voorkomen, voeren in hun zegel een smal St. Andrieskruis, waarover een getand kruis.¹⁴

De burggraven van Leiden voeren in een veld van blauw een gouden dwarsbalk.¹⁵ Jan Aleman, bastaard, voert als wapen: een effen rood schild met een vrijkwartier dat het grafelijk wapen bevatte, namelijk: gevierendeeld: I en IV in goud een rood getongde en genagelde zwarte leeuw, II en III in goud een blauw getongde en genagelde leeuw.¹⁶

Geneagram 3. Wapenschouw.

¹⁴ Belaerts van Blokland, Burggraven van Leiden-4, kolom 46.

¹⁵ B. de Keijzer, *Leiden (Burggraven)* (Emmen, 2024). Gepubliceerd op HoGenDa.

¹⁶ Wapenkaart der steden en oud-adellijke geslachten van Holland en West-Friesland. Uitgegeven door B. Cleynshens te Haarlem ca. 1725.

Genealogie

I. *Hugo de Gouwer*,¹⁷ ridder, vermeld 1282-1296 (postuum), overl. voor 1270, tr. (*Adelisse*).

Opmerking

Het lijkt er op dat de verwantschap met de familie Van Heusden waarschijnlijk loopt via de vrouw van Hugo de Gouwer. De naam van zijn vrouw is ontleend aan de vernoeming van de naam van de derde dochter en die van twee kleindochters. Opvallend is dat de zoon van Jan II van Heusden, die op 15 oktober 1268 is gesneuveld bij Keulen, met name Jan III van Heusden in eerste echt is getrouwd met Adelisse van Cattendijke. Omdat Hugo de Gouwer niet optreedt in de *Keulse oervede* oorkonden zal hij voor 1270 zijn overleden.

Gijsbert, deken, en het kapittel van Sint Pieter te Utrecht geven op 25 juli 1282 de tiende van 6 gemet in Kampen, die Hugo die Gouwer, ridder, of Adelisse, diens dochter, van hen in pacht hadden gehouden, voor 2 schelling Hollands jaarlijks in pacht aan Agatha, abdis, en het convent van Mariënkamer in Noorddijk, met de bepaling dat daarna iedere nieuwe abdis de pacht zal vernieuwen voor 6 schelling sterling.¹⁸

Op 3 oktober 1283 staat Floris van Henegouwen, ridder, af aan de abdis en het convent van Noorddijk tegen de verplichting van een aantal jaarlijkse renten te besteden aan goede werken en pitanties, een kapelanie te stichten en een aantal bij testament te omschrijving bestedingen te doen, hetgeen de abdis en het convent van Noorddijk verklaren te zullen nakomen, de goederen te Wissekerke, Gerolfsdijk en Kampen, gelegen in Noord-Beveland, die hij gekocht had van de abdis en het convent van Rijnsburg en hen aangekomen was van de dochter van heer Hugo de Gouwer.¹⁹

Gijsbert, deken, en het kapittel van Sint Pieter, geven op 8 oktober 1291 het derde deel van de tiend van Gerolfsdijk, de tiende van 4 gemet te Wissekerke, de tiende van een half gemet te Kampen, de tiende van 4 gemet in Vordemarshoek en drie andere tienden, die wijlen heer Hugo de Gouwer, ridder (dominus Hugo dictus Gowere, miles, bone memorie), van hen in pacht had gehouden, voor 2 schelling en 3 obool Vlaams jaarlijks in pacht aan de abdis en het convent van Mariënkamer te Noorddijk, etc. met de bepaling dat iedere nieuwe abdis hun binnen zes maanden na haar aantreden 12 schelling sterling verschuldigd is.²⁰

Op 15 juni 1296 dragen Gijsbert, deken, en het convent van Sint Pieter te Utrecht, de tiende van 7 gemet in de parochie Gerolfsdijk, die Hugo de Gouwer, ridder (Hugo dictus Gouwere, miles), tijdens zijn leven in pacht hield, over aan Jutta, abdis, en het convent van Rijnsburg, tegen een jaarlijkse pachtsom van 5 schelling Holland, waarna nadere bepalingen volgen.²¹ In 1318 blijkt deze tienden in het ambacht Welle te liggen,²² en in 1342 in de parochie Gerolfsdijk.²³

¹⁷ Henri Obreen, Iets over de afstamming van Justine, de dochter van Heer Hugo de Gouwer, in: *Bijdragen voor Vaderlandse Geschiedenis en Oudheidkunde*, 4^e Reeks, deel X (1912).

¹⁸ OHZ IV no. 2045, d.d. 25-7-1282; NA, AGH inv.nr. 1067, d.d. 24-7-1282.

¹⁹ OHZ IV no. 2066, d.d. 3-10-1282.

²⁰ OHZ V no. 2658, d.d. 8-10-1291; NA, AGH inv.nr. 1073, d.d. 8-10-1291.

²¹ OHZ V no. 3121, d.d. 15-6-1296.

²² Hamaker, Rekeningen IV, blz. 73: 'Domina Mabelia, abbatissa de Rensboerch ex parte claustris de circa 7 gemet'.

²³ Smit, Rekeningen VII, blz. 323: 'In Gheerolfsdijc. De abdesse van Reynsborgh van omtrent 7 gemet tienden, debet 5 schellingen Hollands'.

Kinderen:

1. (...) *de Gouwer*, volgt II-a.
2. (...) *de Gouwer*, volgt II-b.
3. *Adelissa de Gouwer*, non in de abdij Rijnsburg, overl. voor 25 juli 1282.

II-a. (...) *de Gouwer*, tr. *Arnoud van Welle*, overl. voor 1270.

Uit dit huwelijk:

1. *Hendrik, zn. van Arnoud van Welle*, vermeld 1270.
2. *Hugo de Gouwer van Koudekerke*, volgt III-a.
3. *Adelisse (de Gouwer)*, volgt III-b.

III-a. *Hugo de Gouwer van Koudekerke*, ambachtsheer in Kampen (1308), ridder (1309), genoemd in de grafelijke bede van 1308 (gegoed in Kampen met 52 gemet en in Koudekerke met 1 gemet),²⁴ vermeld 1308-1310, overl. tussen 1310 en 1317, tr. *Elisabeth van Heenvliet*, genoemd in de grafelijke bede 1308 (gegoed in Koudekerke 41½ gemet),²⁵ vermeld 1277-1288, 1308, dr. van Hugo, heer van Heenvliet, en Justine van Heeze. Zij tr. 1^e Raas van Koudekerke, ridder (1288), vermeld 1277, 1288,²⁶ overl. tussen 1288 en 1290.²⁷

Dirk van Voorne, ridder, heer van Heenvliet, kent op 23 juni 1277 zijn echtgenote Elisabet, dochter van heer Gosewijn Buch, bij wijze van lijftocht een jaarlijkse rente toe van 100 pond Leuvens uit 54 gemet tienden in Heenvliet en Bernisse, alsmede 8 pond 6 schelling uit het schot van Heenvliet. Bezegeld door heer Raas van Koudekerke, 'mijns broeder' [= zwager], Arnout van Koudekerke, Hugo, 'mijns broeder' [= Hugo Vornekine].²⁸

Op 24 juli 1307 zeggen een aantal Zeeuwse edellieden w.o. Hugo die Gouwer van Koudekerke, ridder, die balling waren, bijstand toe aan graaf Willem III.²⁹

Op 10 augustus 1309 had de graaf van Vlaanderen, Robert van Bethune, heer Hugo de Gouwer, ridder, voor zich gedaagd te Axel, en beschuldigde hem, dat hij sedert lange tijd met zijn handlangers de zee onveilig maakte en goederen van kooplieden had geroofd. De graaf was, op voorspraak van goede lieden, bereid vanwege de vele diensten, die door Hugo de Gouwer aan hem was bewezen, onder bepaalde voorwaarden van verdere vervolging af te zien. Hij moest de gedane schade vergoeden en voortaan afzien van dit bedrijf; voorts moest hij in Vlaanderen blijven en de graaf terzijde staan tegen zijn vijanden. De graaf van Vlaanderen was op dat moment in oorlog met de graaf van Holland. Voor zijn Zeeuwse lenen was Hugo de Gouwer vazal van de graaf van Holland wat dus tot verlies van zijn lenen zou leiden (felonie aan de grafelijkheid). Echter, werd er vrede gesloten en was heer Hugo weer in Zeeland teruggekeerd, dan zou het hem later bij een nieuwe oorlog vrij staan de partij te kiezen die hij verkoos. Vier Vlaamse edelen stelden zich borg voor hem.³⁰ Vervolgens gaf van zijn kant heer Hugo de Gouwer een brief, gedateerd 11 augustus 1309, waarbij in het vorenstaande toestemde,

²⁴ Zondervan, Grafelijke bede, blz. 23, 40-42, 50 (zie: bijlage 2).

²⁵ Zondervan, Grafelijke bede, blz. 40-42 (zie: bijlage 2).

²⁶ OHZ IV no. 2352, d.d. [1-26]-3-1288.

²⁷ OHZ IV no. 2451/2452, d.d. maart 1290. Hij wordt niet meer vermeld onder de Zeeuwse edelen.

²⁸ OHZ III no. 1786, d.d. 23-6-1277.

²⁹ NA, AGH inv.nr. 309, d.d. 24-7-1307.

³⁰ Rijksarchief Oost-Vlaanderen, Chartes descomtes de Flandre, fonds St. Genois, no. 1200, d.d. 10-8-1309 (zie: bijlage 3).

maar wel in vage termen die later niet tegen hem gebruikt zouden kunnen worden. De brief wordt bezegeld door heer Hugo de Gouwer en zijn oudste zoon, Arnoud,³¹ en wel als volgt:³²

1. Hugo de Gouwer: vier golvende dwarsbalken en een barensteel van vijf hangers over de bovenste heen.³³
2. Arnoud de Gouwer: drie golvende dwarsbalken en een schuinbalk over alles heen.³⁴

Uit dit huwelijk:

1. *Arnoud van Koudekerke*, zegelt 1309, overl. voor 1318 (niet meer genoemd in de rekening van de rentmeester).
2. *Justine de Gouwer*, vermeld 1319-1359, overl. 1359/60,³⁵ tr. 1^e *Jan Sceven*,³⁶ knaap, renmeester van Waterland (1316), vermeld 1311-1318, overl. voor 27 oktober 1319, tr. 2^e (tussen 24 augustus 1322 en 20 februari 1324) *Dirk, burggraaf van Leiden (1319-1336)*,³⁷ ridder (1305), vermeld 1305, 1310-1336, overl. tussen 20 september 1336 en 24 februari 1339, zn. van Hendrik, burggraaf van Leiden, en Helewijf van Egmond, tr. 3^e (voor 14 december 1344) *Jan Aleman*,³⁸ heer van Curies en Devaing in Henegouwen, van Woerden (1346), van de Nesse (1356), ridder, vermeld 1339-1380, jaargetijde januari,³⁹ memorie 3 november,⁴⁰ overl. 3 november 1389, begr. Valencijs (F) 16 december 1389, bastaardzoon van Willem III, graaf van Holland en Henegouwen, bij juffrouw de Moor. Hij tr. 2^e (voor 27 januari 1375) Machteld van Wulverhorst (van de Nesse),⁴¹ vrouwe van Wulverhorst (1379), vermeld 1379-1400, stichtte het Sint Maria-Magdalena gasthuis te Utrecht 25 mei 1395, komt nog in leven voor augustus 1400,⁴² maar niet meer op 15 maart 1402; jaargetijde januari,⁴³ memorie 8 januari,⁴⁴ overl. 8 januari 1401 of 1402, dr. van Ernst van der Horst, heer van Wulverhorst en Kattenbroek, en Margaretha van Zuylen.

Op 27 oktober 1319 verkoopt graaf Willem II aan jonkvrouw Justine, weduwe van Jan Sceve, een jaarrente van 17 à 18 pond Holland te Warderbroek in vrij eigendom.⁴⁵ Graaf Willem III geeft op 8 juni 1322 jonkvrouw Justine, dochter heer Hugo de Gouwer, en weduwe van Jan Sceve, knaap, toestemming tot vrije verkoop van 7 gemet in Koudekerke, welke goed hij eerder aan Jan Sceve had gegeven,⁴⁶ alsmede 8½ gemet en

³¹ Rijksarchief Oost-Vlaanderen, Chartes des comtes de Flandre, fonds St. Genois, no. 1201, d.d. 11-8-1309 (zie: bijlage 4).

³² De beschrijving van de zegels is ontleend aan: Henri Obreen, Iets over de afstamming van Justine, de dochter van Heer Hugo de Gouwer, in: *Bijdragen voor Vaderlandse Geschiedenis en Oudheidkunde*, 4^e Reeks, deel X (1912).

³³ Omschrift: +S'HUGH-GAUWERE·DE·COUDEKERKE·MILIT

³⁴ Omschrift: S'ARNOLDI·DE·COUDEKERKE

³⁵ NA, Rentmeestersrekening Noord-Holland, 1359-1360, fol. 5.

³⁶ W.A. Beelaerts van Blokland, *De Burggraven van Leiden vóór 1339. Jan Sceven en zijne nakomelingschap*, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 40 (1922).

³⁷ B. de Keijzer, *Leiden (Burggraven)* (Emmen, 2024). Gepubliceerd op HoGenDa.

³⁸ Dek, *Graven van Holland*, blz. 44.

³⁹ *Necrologium Regulieren*, blz. 231. Januari: Dmi. Aelmanni, militis.

⁴⁰ *Necrologium Sint Servaes*, blz. 167. November: III Non. (= 3 november) Obiit Johannes Aelman, miles.

⁴¹ B. de Keijzer, *Van Wulven (Horst, Wulverhorst, Sterkenburg, Hardenbroek)* (Emmen, 2020). Gepubliceerd op HoGenDa.

⁴² NA, HLK, inv.nr. 50, fol. 315, d.d. augustus 1400.

⁴³ *Necrologium Regulieren*, blz. 231, d.d. Januari: Anniversarium domina Mechtildis, militissa de Nesse.

⁴⁴ *Necrologium Bloemendaal*, blz. 419, d.d. Januari: VI Idus (= 9 januari) Obiit D. Machtildis de Nesse, militissa, Magna benefactrix hujus domus.

⁴⁵ NA, AGH inv.nr. 255, fol. 1v, no. 8, resp. inv.nr. 256, fol. 1v-2, no. 8, d.d. 27-10-1319.

⁴⁶ NA, AGH inv.nr. 303, fol. 43v, no. 156, resp. inv.nr. 304, fol. 53v, no. 151, d.d. 8-6-1322.

6 roeden land in zijn ambacht Oud-Vlissingen.⁴⁷ Op 24 augustus 1322 staat de graaf toe aan jonkvrouw Justine, weduwe van Jan Sceve, dat zij of haar nakomelingen jaarlijks 25 pond Hollands ontvangt van de renmeester van Kennemerland en West-Friesland, totdat zijn schuld aan haar van 20 pond groten Tournois is betaald.⁴⁸

Graaf Willem III bevestigt op 7 januari 1324 de schenking door heer Dirk, ridder, burggraaf van Leiden, aan diens echtgenote vrouw Justine van een lijftocht bestaande uit 'de Rijn' en de gruit, voor zover Dirk die van hem in leen houdt.⁴⁹ Op 20 februari 1324 verklaren Dirk, burggraaf van Leiden, en Justine, zijn vrouw, dat zij verkocht hebben aan Mossent Claes Walendochter, en haar kinderen, die zij bij Garbrande heeft, 14 pond Hollands per jaar, belegen op 'Wairderbroeck', die Justine heeft gekocht van de graaf van Holland, en waar haar kinderen ook 14 pond Hollands per jaar ontvangen, belegen op het zelfde land.⁵⁰ Justine, burggravin van Leiden, verklaart op 21 februari 1324 ontvangen te hebben van Willem die Grebber 25 pond Hollands van haar rente in 'Waerderbroec', etc.⁵¹

Op 2 maart 1325 schenkt, Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, aan Justine, zijn wettige vrouw, een lijftocht van in totaal 50 à 51 pond Hollands en 5 hoed rogge per jaar, op te brengen uit de goederen tussen Rijnsburg en Oegstgeest, etc., en verzoekt graaf Willem III om haar dit leengoed te verlenen en daarvan een oorkonde tevens; tevens verzoekt hij de vrouwe van Voorne te bemiddelen bij de graaf en de onderhavige oorkonden mede te bezegelen.⁵² Vervolgens verleent op 20 oktober 1325 graaf Willem III op verzoek van vrouw Catharina, vrouwe van Voorne, en heer Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, aan vrouw Justine, burggravin van Leiden, de lijftocht zoals in de doorstolen oorkonde is vermeld,⁵³ en bevestigt op 11 december 1326 de schenking door heer Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, aan diens vrouw Justine gedaan zijnde een lijftocht uit het vronland en tiende te Houweningen.⁵⁴ Op verzoek van heer Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, en diens echtgenote, Justine, burggravin van Leiden, belooft graaf Willem III op 2 april 1331 dat hij Nicolaas de Gruiter van Haarlem, die hun 400 pond Hollands heeft geleed, na het overlijden van heer Dirk zal helpen het dan nog resterende deel van de schuld als eerste te innen uit de nalatenschap van heer Dirk, mocht dat niet genoeg zijn dan uit de lijftocht van zijn vrouw.⁵⁵ Graaf Willem III bevestigt op 16 juli 1331 de schenking door heer Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, aan diens echtgenote vrouw Justine, van een lijftocht bestaande uit 40 pond Hollands jaarlijks uit diens tiende te Rijnsaterwoude, en diens landen te Nieuwkoop en Boshuizen.⁵⁶ Op 4 augustus 1332 beloven Dirk, ridder, burggraaf van Leiden, en Justine, burggravin van Leiden, aan Nicolaas de Gruiter van Haarlem, hun knaap, dat zij alle schulden dien zij bij hem hebben of zullen krijgen zullen vergoeden.⁵⁷ Graaf Willem III belooft op 30 april 1333 aan Justine, burggravin van Leiden, dat hij haar in haar lijftocht zal handhaven, en

⁴⁷ NA, AGH inv.nr. 303, fol. 43, no. 155, resp. inv.nr. 304, fol. 53v, no. 150, d.d. 8-6-1322.

⁴⁸ NA, AGH inv.nr. 255, fol. 8v, no. 52, resp. inv.nr. 256, fol. 10, no. 51, d.d. 24-8-1322.

⁴⁹ NA, AGN inv.nr. 242, fol. 32, no. 212, resp. inv.nr. 243, fol. 42-42v, no. 205, d.d. 7-1-1324.

⁵⁰ NHA, Haarlem, Cartularium Sint Jan no. 830, d.d. 20-2-1324.

⁵¹ NHA, Haarlem, Cartularium Sint Jan no. 652, d.d. 21-2-1324.

⁵² MA, AGH inv.nr. 243, fol. 52, no. 263, resp. inv.nr. 242, fol. 38v, no. 257, d.d. 2-3-1325.

⁵³ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 52, no. 264, resp. inv.nr. 242, fol. 38v, no. 258, d.d. 20-10-1325.

⁵⁴ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 64, no. 325, resp. inv.nr. 242, fol. 51v, no. 318, d.d. 31-12-1326.

⁵⁵ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 89v, no. 486, resp. inv.nr. 242, fol. 73v, no. 476, d.d. 2-4-1331.

⁵⁶ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 90, no. 491, resp. inv.nr. 242, fol. 74, no. 481, d.d. 16-7-1331.

⁵⁷ NA, AGH inv.nr. 94, no. 518, resp. inv.nr. 242, fol. 77-75v, nr. 508-509, d.d. 4-8-1332.

beveelt zijn baljuws haar daarin te beschermen.⁵⁸ Vervolgens bevestigt hij op 18 oktober 1333 de schenking door heer Dirk, burggraaf van Leiden, aan Justine, van een lijftocht van 25 pond Hollands jaarlijks uit de burcht te Leiden en uit andere inkomsten aldaar.⁵⁹ Op dezelfde dag bevestigt hij op de schenking door vrouw Justine, burggravin van Leiden, aan haar nicht jonkvrouw Calle Mandendr. (= Maudendr.) van een lijftocht van 12 pond Hollands per jaar uit haar eigen lijftocht, die zij had ontvangen van de burggraaf.⁶⁰

Op 27 juni 1334 verkopen Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, en Justine, burggravin van Leiden, één morgen land, gelegen naast de ‘coren scure’, aan de abdij Rijnsburg. Zij bezegelen de oorkonden.⁶¹ Op het zegel van Dirk, burggraaf van Leiden, valt de dwarsbalk niet te onderscheiden, terwijl het zegel van Justine, burggravin van Leiden, na 1922 beschadigd is geraakt (afb. 1).

Afb. 1. Zegel van Justine de Gouwer (1334).⁶²
(Links afbeelding in de *Ned. Leeuw* 1922,⁶³ en rechts foto Nationaal Archief)

Graaf Willem III bevestigt op 14 september 1336 de overdracht aan hem door vanwege door ouderdom en door ziekte geplaagde heer Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, met instemming van diens vrouw, Justine, van het beheer van diens ambacht, heerlijkheid, eigen- en leengoederen, waarover hij een door hen goedgekeurde beheerder zal aanstellen, en waarbij hij hen en hun kinderen in bescherming neemt en belooft na het overlijden van Dirk haar te zullen handhaven in haar helft van de nalatenschap en in haar lijftocht,⁶⁴ vervolgens dragen zij op dezelfde dag het ambacht, etc. over aan graaf

⁵⁸ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 97/2v, no. 551, resp. inv.nr. 242, fol. 80v, no. 541, d.d. 30-4-1333.

⁵⁹ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 100, no. 578, resp. inv.nr. 242, fol. 83, no. 568, d.d. 18-10-1333.

⁶⁰ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 100, no. 579, resp. inv.nr. 242, fol. 83, no. 569, d.d. 18-10-1333.

⁶¹ NA, Archief Abdij Rijnsburg inv.nr. 317, d.d. 27-6-1334 (zie: bijlage 5).

⁶² Beschrijving: 1. omschrift: S'IVSTINE·VRVO/WE·VAN[-]
2. kenmerken: rond, ca. - mm, groenbruine was, gaaf.
3. zegelbeeld: een vrouwspersoon omgeven door ranken vergezeld ter weerszijde van een vroeggotisch schildje.
4. wapen: 1. (heraldisch rechts) een dwarsbalk, 2. (heraldisch links) vier gegolfde dwarsbalken met in het schildhoofd over alles heen een barensteel van vijf hangers.
5. bijzonderheden: onder de barensteel valt duidelijk twee gegolfde dwarsbalken te zien (vgl. De Raadt, *Sceaux Armoriés*, deel I, blz. 477. Hij heeft dat in het zegel van Hugo de Gouwer van Koudekerk, uit 1309, niet waargenomen.).

⁶³ *Ned. Leeuw* 1922, bijlage: plaat met zegels der Burggraven van Leiden.

⁶⁴ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 106-106v, no. 622, resp. inv.nr. 242, fol. 88v, no. 631, d.d. 14-9-1336.

Willem III.⁶⁵ Een paar dagen later, namelijk op 20 september, beveelt graaf Willem III de baljuw van Rijnsland om bij het overlijden van de burggraaf beslag te leggen op de heerschappij, het ambacht, etc. en ervoor te zorgen dat vrouwe Justine gehandhaafd blijft in haar lijftocht en in de helft van de nagelaten goederen van de burggraaf,⁶⁶ en neemt op dezelfde dag op verzoek van heer Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, hem, zolang hij leeft, en diens vrouw Justine, en haar zoons heer Jan Sceve, ridder, en Jan Arnoud, als hun goederen op in zijn bescherming.⁶⁷

Op 24 februari 1339 doet graaf Willem IV met zijn gemene Raad uitspraak in het geschil tussen vrouw Justine, burggravin van Leiden, enerzijds, en Philips van Wassenaar, anderzijds, betreffende het eigen goed nagelaten door wijlen de burggraaf van Leiden.⁶⁸ Vervolgens belooft op 2 april 1340 Philips van Wassenaar, door de graaf is beleend met het burggraafschap van Leiden, dat hij vrouwe Justine, dochter van heer Hugo de Gouwer van Koudekerke, in het gebruik zal laten van het goed waarmee de vorige burggraaf, heer Dirk, zijn oom, haar aan had gelijftocht, en dat hij de geschillen die hij met vrouwe Justine heeft over de eigen goederen van wijlen heer Dirk zal over laten aan het oordeel van vier scheidslieden.⁶⁹

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan Sceven van Bennebroek*,⁷⁰ ridder (1336), vermeld 1336-1344.

Graaf Willem IV vergunt op 14 december 1344 vrouwe Geertruid, echtgenote van heer Jan Sceven, ridder, dien vanwege diens misdrijf uit het land is verbannen en wiens goederen zijn verbeurd, dat zij in bezit zal blijven het grafelijk leengoed waarmee haar man haar had gelijftocht, voor zover dat dit nog in grafelijke hand is; voorts gebiedt hij zijn zuster⁷¹ Justine, burggravin, haar zoon Jan Arnoud, en allen die aanspraak maken op die goederen, dat zij Geertruid daarin ongemoeid zullen laten.⁷²

2. *Jan Arend van Bennebroek (Jan uten Wairde)*,⁷³ vermeld 1336-1364, overl. voor 21 april 1371, tr. *Lijsbeth (...)*, overl. na 14-7-1389.

III-b. *Adelisse (de Gouwer)*, vermeld 1318, tr. *Simon Hughe Kintsz.*, overl. voor 1318.

In 1318 betaalt Adelisse Symons achterstallige rente van 1½ gemet lands, die van haar zoon (Jan) waren.⁷⁴

Uit dit huwelijk:

⁶⁵ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 106, no. 621, resp. inv.nr. 242, fol. 88, no. 612, d.d. 14-9-1336.

⁶⁶ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 107v, no. 628, resp. inv.nr. 242, fol. 89v, no. 619, d.d. 20-9-1336.

⁶⁷ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 107, no. 627, resp. inv.nr. 242, fol. 89, no. 618, d.d. 30-9-1336.

⁶⁸ NA, AGH inv.nr. 218, fol. 23, no. 159bis, d.d. 24-2-1339.

⁶⁹ NA, AGH inv.nr. 218, fol. 27-27v, no. 185, d.d. 2-4-1340.

⁷⁰ W.A. Beelaerts van Blokland, *De Burggraven van Leiden vóór 1339. Jan Sceven en zijne nakomelingschap*, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 40 (1922).

⁷¹ Zij was ondertussen getrouwd heer Jan Aleman, bastaardzoon van graaf Willem III; dus eigenlijk schoonzuster.

⁷² NA, AGH inv.nr. 218, fol. 58v, d.d. 14-12-1344.

⁷³ W.A. Beelaerts van Blokland, *De Burggraven van Leiden vóór 1339. Jan Sceven en zijne nakomelingschap*, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 40 (1922).

⁷⁴ Hamaker, *Rekeningen VI*, blz. 49.

1. *Hugo Kint Simonsz.*, ambachtsheer in Haaimanambacht⁷⁵ (1317,⁷⁶ 1331),⁷⁷ pacht tienden in Haaimanambacht (1318),⁷⁸ vermeld 1317-1333, overl. voor 1340.

In 1330 verzoekt Hugo Kint Simonsz. de tienden,⁷⁹ het leenland,⁸⁰ en het ambacht⁸¹ in 'Haymannen', die van zijn broer Jan geweest waren. Graaf Willem III geeft op 16 september 1333 aan 'Hughe Kinde' in pacht 4½ gemet 81 roeden tienden, gelegen in 'Haymanne', voor 3 schellingen en 4 d. Hollands, welk goed hem was opgedragen door diens broer 'Boudijn Symon Hughe Kints soens sone', die hem was aangekomen van Jan Simonsz., zijn broer.⁸²

Kinderen:

1. *Simon, Hugo Kint Simonsz.*, ambachtsheer in Haaimanambacht (1340,⁸³ 1341,⁸⁴ 1342),⁸⁵ pachten tienden in Haaimanambacht (1342,⁸⁶ 1343).⁸⁷
2. *Hugo de Gouwer, Hugo Kint Simonsz.*, ambachtsheer in Haaimanambacht (1340, 1341, 1342), pacht tienden in Haaimanambacht (1342, 1343), vermeld 1340-1343.

Op 19 juni 1342 is Gilkine naar de graaf gestuurd op hem te laten weten dat de twist die 'Clays van den Broeke ende Ghouwere Hughe kinds ende Henrix kindere van den Broeke' onderling hadden is beëindigd.⁸⁸

2. *Jan Simonsz.*, ambachtsheer in Haaimanambacht (1317), pacht tienden in Haaimanambacht (1318),⁸⁹ overl. 1318.

⁷⁵ Gelegen tussen Middelburg en Arnemuiden.

⁷⁶ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 16: 'Hughe Kint, Maude, Jan ende Boudwijn, Symon Hughe Kints s. kinder van 265 gemet'.

⁷⁷ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 266: 'Hughekint Symons s. 111 gemet 200 roeden met zinen leene', etc.

⁷⁸ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 68: 'Hughekint Symons s. van 8 gemet 112½ roeden'.

⁷⁹ Hamaker, Rekeningen VI, bl. 230: 'In Haymanne. Hughe Kint Symons s. van zinen verzoeke van 4½ gemet 81 roeden tienden in Haymanne, die van Janne, zinen broeder, verstorven waren'.

⁸⁰ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 232: 'In Haymanne. Hughekint Simons s. cochte jeghens minen here den grave 4 gemet leenlands in den polre ende 2 gemet 100 roeden leenlands binnen den dike, dat coemt 6 gemet 100 roeden, die minen here den grave anquamen van Jan Simons s., zinnen broeder, tmete omme 20 sc. gr.'.

⁸¹ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 233: 'Item soe quam minen here an van Janne Simons s. vornoemt 70 gemet ambochts in Haymanne, die zijns vader waren, die mijn here ghegheven hevet Hughekint Simons s. vornoemt, sonder penninleen'.

⁸² NA, AGH inv.nr. 304, fol. 126v, no. 635, resp. inv.nr. 303, fol. 102, no. 617, d.d. 16-9-1333.

⁸³ Hamaker, Rekeningen V, blz. 121: 'In Haymanne. Symon ende Hughe die Gouwere, Hughekint Symons s. kindere, 188 gemet ambochts met haren leene'.

⁸⁴ Smit, Rekeningen VII, blz. 199 (achterstallig): 'In Haymanne. Symon ende Hughe die Gouwere, Hughekints kindere, 188 gemet ambochts met haren leene'.

⁸⁵ Smit, Rekeningen VII, blz. 256: 'In Haymanne. Symon ende Hughe die Gouwere, Hughekint Symonssons kindere 188 gemet ambochts met haren leene'.

⁸⁶ Smit, Rekeningen VII, blz. 310: 'In Haymanne. Symon ende Hughe die Gouwere, Hughekints kindere, van 21 gemet 140 roeden tienden.'

⁸⁷ Smit, Rekeningen VII, blz. 327: 'In Haymanne. Symon ende Hughe die Gouwere, Hughekints kindere, van 21 gemet 140 roeden tienden'.

⁸⁸ Hamaker, Rekeningen V, blz. 213, d.d. 19-6-1342 (1342, feria quarta ante nativitatem beati Johannis baptiste).

⁸⁹ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 68: 'Jan Symons s. van 8 gemet 112½ roeden'.

3. *Maude (Mande) Simonsz.*,⁹⁰ ambachtsheer in Haaimanambacht (1317), in Koudekerke (1317,⁹¹ 1331),⁹² pacht tienden in Haaimanambacht (1318),⁹³ vermeld 1317-1331.

In 1318 blijkt dat Maude Simonsz. het ambacht in Koudekerke, dat van Maude Jansz. was en is verbeurd verklaard, gekocht te hebben.⁹⁴ Graaf Willem III beëindigt op 13 april 1321 een geschil waarbij o.a. 'Maude Symons sone' als getuige aanwezig is.⁹⁵

Kind:

1. *Calle Maudedr. (Mandendr.)*, vermeld 1333.

Op 18 oktober 1333 bevestigt Dirk, burggraaf van Leiden, de schenking gedaan door vrouw Justine, burggravin van Leiden, aan haar nicht jonkvrouw Calle Mandendr. van een lijftocht van 12 pond Hollands per jaar uit haar eigen lijftocht, die zij had ontvangen van de burggraaf.⁹⁶

4. *Boudijn Simonsz.*, ambachtsheer in Haaimanambacht (1317, 1331,⁹⁷ 1340),⁹⁸ pacht tienden in Haaimanambacht (1318,⁹⁹ 1342,¹⁰⁰ 1343),¹⁰¹ vermeld 1317-1344.

Graaf Willem III verpacht op 28 oktober 1320 op verzoek van Claas Simonsz. van Kloetinge een deel van diens tienden in Kloetinge aan zijn neef, Boudijn Simonsz., 1½ gemet en 12½ roeden tienden, voor 11 penningen en een 'halling' Hollands.¹⁰² Op 17 september 1333 verpacht graaf Willem III aan Gillis Boudijnsz. het 16^e deel van een tiende in Haaimanambacht, welk goed hem daartoe was opgedragen door 'Boudijn Symon Hughe Kints f.f.'.¹⁰³

Op 24 november 1344 doet graaf Willem III uitspraak in een gewelddadige twist tussen twee partijen. De eerste partij bestaat o.a. uit Gillis van Brigdamme, Hendrik van Cats, Boudijn Simonsz., Jan serHendrik Splintersz., Simon Hughe Kintsz., etc.¹⁰⁴

⁹⁰ In de archiefbronnen wordt de persoonsnaam 'Maude' of 'Mande' door elkaar gebruikt. Vermoedelijk is de naam afgeleid van Amondus (Mondus).

⁹¹ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 18: 'In Coudekerck, Maude Symons s. van den ambocht, dat van Maude Jans s. was, 177½ gemet. Item van zijns zelfs ambocht, 164 gemet. Item van Boudwijn Symons s. kinderambocht, 100 gemet. Summa 461 gemet (= 450½ gemet!).

⁹² Hamaker, Rekeningen VI, blz. 272: 'Maude Symons s. 645 gemet 1 quart'.

⁹³ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 68: 'Maude Symons s. van 8 gemet 112½ roeden'.

⁹⁴ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 125: 'Maude Symons s. hevet ghecoft dat ambocht, dat Maude Jans s. was in Coudekerck, dat groet es 256 gemet 3 quart, sonder pennincken jof anderen leen, in der manieren: versoende Maude Jans sone, zoe soude mijn here Mauden Symons s. zijn gelt weder gheven, ende dit ambocht soude hu besitten toter tijt toe, dat hi sijn ghelt weder hadde, elc ghemet omme 25 sch. Tournois'.

⁹⁵ NA, AGH inv.nr. 303, fol. 31, no. 77, resp. inv.nr. 304, fol. 34v, no. 76, d.d. 13-4-1321.

⁹⁶ NA, AGH inv.nr. 243, fol. 100, no. 579, resp. inv.nr. 242, fol. 83, no. 569, d.d. 18-10-1333.

⁹⁷ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 266: 'Boudin Symons s. 76 gemet met zienen leene'.

⁹⁸ Hamaker, Rekeningen V, blz. 121: 'Boudijn Symons s. 76 gemet ambochts met sinen leene'.

⁹⁹ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 68: 'Boudijn Symons s. van 8 gemet 112½ roeden'.

¹⁰⁰ Smit, Rekeningen VII, blz. 310: 'In Hayanne. Boudin Symon Hughekinssons sone van 7 gemet 48 roeden tienden'.

¹⁰¹ Smit, Rekeningen VII, blz. 327: 'In Hayanne. Boudin Symon Hughekinssone van 7 gemet 48 roeden tienden'.

¹⁰² NA, AGH inv.nr. 303, fol. 28 no. 52, resp. inv.nr. 304, fol. 30v, no. 51, d.d. 28-10-1320.

¹⁰³ NA, AGH inv.nr. 304, fol. 126v, no. 634, resp. inv.nr. 303, fol. 101v-102, no. 616, d.d. 17-9-1333.

¹⁰⁴ NA, AGH inv.nr. 218, fol. 18-18v, no. 128, d.d. 24-11-1344.

II-b. (...) *de Gouwer*, tr. *Willem van Kampen*, vermeld 1270-1290, baljuw van Zierikzee (1275).

Graaf Floris V gelast op 4 maart 1275 Willem van Kampen, baljuw van Zierikzee, er op toe te zien dat de burgers van Zierikzee niet in strijd met hun oude voorrechten voor kerkelijke rechters buiten Schouwen worden gedaagd.¹⁰⁵ Willem van Kampen wordt op 2 juni 1290¹⁰⁶ en 12 juni 1290¹⁰⁷ genoemd onder de Zeeuwse edelen.

Kinderen:

1. *Catharina van Kampen*, overl. voor 24 mei 1305.
2. *Gheyle van Kampen*, non (later vermoedelijk priorin)¹⁰⁸ in de abdij Rijnsburg (1305), overl. na 24 mei 1305.

Gheyle van Kampen, non te Rijnsburg, schenkt op 24 mei 1305 al haar goederen, evenals die van wijlen haar zuster Catharina, gelegen in Zeeland aan het klooster.¹⁰⁹ Zij zegelt de oorkonde met haar eigen zegel (afb. 2).

Afb. 2. Zegel van Gheyle van Kampen (1305).¹¹⁰
(Links afbeelding in de *Ned. Kloosterzegels*,¹¹¹ en rechts foto Nationaal Archief)

3. *Hugo de Gouwer van Kampen*, volgt III-c.
4. *Adelisse (van Kampen)*, volgt III-d.

III-c. *Hugo de Gouwer van Kampen*, ridder (postuum), vermeld 1310, overl. voor 1317, tr. (...).

¹⁰⁵ OHZ III, no. 1686, d.d. 4-3-1270.

¹⁰⁶ OHZ IV no. 2482, d.d. 2-6-1290.

¹⁰⁷ OHZ IV no. 2490, d.d. 12-6-1290.

¹⁰⁸ Hüffer, *Abdij Rijnsburg-2*, blz. 7.

¹⁰⁹ Muller, *Regesta Hannonensia*, blz. 13, d.d. 24-5-1305; Hüffer, *Abdij Rijnsburg-2*, regest 115, d.d. 24-5-1304; NA, *Archief Abdij Rijnsburg inv.nr. 784*, d.d. 24-5-1304 (zie: bijlage 1).

¹¹⁰ Beschrijving: 1. omschrift: GE[YLA]·MULLIEER·[-]

2. kenmerken: rond, ca. 20 mm, groene was, gaaf.

3. zegelbeeld: -

4. wapen: op een weiland (kamp) twee omgewende grazende ossen, de een voor de ander.

5. bijzonderheden: het omschrift valt niet goed te onderscheiden; 'mulier' = vrouwe.

¹¹¹ *Nederlandsche Kloosterzegels vóór 1600; Deel I. Benedictijnen ('s-Gravenhage, 1935-1938)*, blz. 134, 140.

In 1310 pacht Hugo de Gouwer van het kapittel St. Pieter te Utrecht tienden op Noord-Beveland.¹¹² In 1317 en 1318 blijkt Domaes Splinter voogd te zijn over ‘sheren Hughe sGouwers kinder’ resp. ‘sheren Hughe sGouwers kinder van Campen’ in verband met pacht van tienden in Noord-Beveland.¹¹³

Kinderen:

1. *Willem van Kampen*, volgt IV.
2. *Gerolf van Kampen*, ambachtsheer in Kampen en Soetelingskerke (1324-1329,¹¹⁴ 1331,¹¹⁵ 1332),¹¹⁶ pacht tienden in Kampen (1318,¹¹⁷ 1331,¹¹⁸ 1333,¹¹⁹ 1342,¹²⁰ 1343),¹²¹ vermeld 1318-1343.

IV. *Willem van Kampen*, ambachtsheer in Kampen en Soetelingskerke (1324-1329,¹²² 1331,¹²³ 1332),¹²⁴ pacht tienden in Campen (1318,¹²⁵ 1331,¹²⁶ 1333),¹²⁷ vermeld 1318-1342, overl. tussen 23 juli 1342 en 1 oktober 1342.

Op 23 maart 1342 verbinden zich verscheidene Zeeuwse edellieden, w.o. Willem van Kampen, zich te onderwerpen aan de uitspraak van de graaf wegens bedreven doodslagen en vijandelijkheden,¹²⁸ waarna de graaf op 23 juli uitspraak doet.¹²⁹ In 1342 verzoeken de vijf dochters van Willem van Kampen de pacht 6½ gemet tienden in Campen, die van hun vader waren, te mogen voortzetten. Zij betalen daarvoor aan de rentmeester van Zeeland 12 pond

¹¹² Kort, Van Heenvliet, kolom 114. Met verwijzing naar LRK inv.nr. 14, fol. 141, no. 91 (= AGH inv.nr. 1649). Nog niet gescand.

¹¹³ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 56, 119.

¹¹⁴ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 208 (achterstallige bedde in Campen, Noord-Beveland): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 581 gemet’.

¹¹⁵ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 347 (in Soetelingskerke): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 181 gemet’, resp. blz. 348 (in Campen): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 400 gemet’.

¹¹⁶ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 425 (in Soetelingskerke): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 181 gemet’, resp. blz. 425 (in Campen): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 400 gemet’.

¹¹⁷ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 70: ‘Willem ende Gheerolf, sheren Hughe sGouwers kinder van Campe, met 13 gemet’.

¹¹⁸ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 457: ‘Willem van Campen ende Gheerard, zijn broeder, van 13 gemet tienden’.

¹¹⁹ Hamaker, Rekeningen VII, blz. 174 (in Campen): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, van 13 gemet tienden’.

¹²⁰ Hamaker, Rekeningen VII, blz. 324 (in Campen), d.d. 1-10-1342: ‘Gheerolf van Campen, van 6½ gemet tienden’.

¹²¹ Hamaker, Rekeningen VII, blz. 342 (in Campen): ‘Gheerolf van Campen van 6½ morgen tienden’.

¹²² Hamaker, Rekeningen IV, blz. 208 (achterstallige bedde in Campen, Noord-Beveland): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 581 gemet’.

¹²³ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 347 (in Soetelingskerke): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 181 gemet’, resp. blz. 348 (in Campen): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 400 gemet’.

¹²⁴ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 425 (in Soetelingskerke): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 181 gemet’, resp. blz. 425 (in Campen): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, met 400 gemet’.

¹²⁵ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 70: ‘Willem ende Gheerolf, sheren Hughe sGouwers kinder van Campe, met 13 gemet’.

¹²⁶ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 457: ‘Willem van Campen ende Gheerard, zijn broeder, van 13 gemet tienden’.

¹²⁷ Hamaker, Rekeningen VII, blz. 174 (in Campen): ‘Willem van Campen ende Gheerolf, zijn broeder, van 13 gemet tienden’.

¹²⁸ Van Mieris II, blz. 648, d.d. 31-3-1341 = 23-3-1342 (1341, op den Palmen avonde). Toepassing paasstijl.

¹²⁹ Van Mieris II, blz. 659, d.d. 23-7-1342.

Holland.¹³⁰ Op 1 oktober 1342¹³¹ en in 1343¹³² worden zijn vijf dochters aangeslagen voor de pacht van 6½ morgen tienden.

Kinderen:

1. *Flore van Kampen*, vermeld 1342-1343.
2. *Katheline van Kampen*, vermeld 1342-1343.
3. *Adelisse van Kampen*, vermeld 1342-1343.
4. *Aechte van Kampen*, vermeld 1342-1343.
5. *Gheyle van Kampen*, vermeld 1342-1343.

III-d. *Adelisse (van Kampen)*, vermeld 1330, tr. *Jan Dankertsz.*, overl. voor 1318.

In 1330 koopt Jonkvrouw Adelisse, Jan Dankertsz. weduwe, en Dankert Jansz., goederen, gelegen in Coudewerve, die Jan Dankertsz. onder zijn beheer had van ‘Boudekin den Vlaminck’, een balling uit Vlaanderen.¹³³

Uit dit huwelijk:

1. *Dankert Jansz.*, ambachtsheer in Coudewerve (1331),¹³⁴ pacht tienden in Welle (1318,¹³⁵ 1331),¹³⁶ vermeld 1318-1331.

Kinderen:

1. *Jan Dankertsz.*, pacht tienden in Welle (1342,¹³⁷ 1343).¹³⁸
2. *Pieter Dankertsz.*, pacht tienden in Welle (1342, 1343).
3. *Hugo de Gouwer*, pacht tienden in Welle (1342, 1343).

¹³⁰ Hamaker, Rekeningen VII, blz. 345, d.d. 1342: ‘Jocfrouwe Flore, Katheline, Adelise, Aecht ende Geyle, Willems kinder van Campen, van haren verzoeke van 6 (= 6½) gemet tienden in Campen, die van haren vader verstorven waren, ’t gemet 40 schellingen Tournois, facit et solverunt – 12 pond’.

¹³¹ Hamaker, Rekeningen VII, blz. 324 (in Campen): ‘Joncfrou Flore, Katheline, Adelise, Aechte ende Gheyle, Willems kinder van Campen, van 6½ gemet tienden’.

¹³² Hamaker, Rekeningen VII, blz. 342 (in Campen): ‘Joncfrouwe Flore, Katheline, Adelise, Aechte ende Gheyle, Willems kinderen van Campen, van 6½ gemet tienden’.

¹³³ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 236.

¹³⁴ Hamaker, Rekeningen IV, blz. 307: ‘Dankard Jans s. met 33 gemet’.

¹³⁵ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 72: ‘In Welle. Dankard Jans s. met 7 gemet tiende’.

¹³⁶ Hamaker, Rekeningen VI, blz. 459: ‘In Welle. Dankaerd Jans s. van 7 gemet tienden’.

¹³⁷ Smit, Rekeningen VII, blz. 321: ‘In die Welle. Jan, Pieter ende Hughe die Gouwere, Dankard Janssons kindere van 7 gemet tienden’.

¹³⁸ Smit, Rekeningen VII, blz. 339: ‘In die Welle. Jan, Pieter ende Hughe die Gouwere, Dankard Janssons kindere van 7 gemet tienden’.

Bijlagen

In de Zeeuwse rentmeesterrekeningen is de landoppervlakte ingekort tot ‘m.’. Hiermee wordt bedoeld de gebruikelijke landmaat in Zeeland en het zuiden van Zuid-Holland namelijk een ‘gemet’ dat 300 vierkante roeden (ingekort tot ‘r’) omvat en gelijk is aan een halve gemet.

1. Schenking aan de abdij Rijsenburg, d.d. 24-5-1305.¹³⁹

Ic Gheyla van Campen, nonna in Riensborch, bider ghehennessen¹⁴⁰ Goeds, make cont allen luden die desen brief sullen sien of hoeren lesen, dat ic vp gheve onser abdissen ende den convente van Riensborch, gheheilicke ende alremale, alsulk lant ende alsulke tiende alse Katerinen, miere suster, was, daer God die siele of hebben moet, ende miene, soe waert gheleghen is in Zelant, met alder vruch ende nuthscaph diere vp is of diere of coemen mach. In orconde des open briefs beseghelt met minen seghel. Ghegheven int jaer ons heren als men scrieft dertien hondert jaer ende vijve des anders daghes voer Sente Vrbaens daghe.

2. De Grafelijke bede, d.d. 1308.¹⁴¹

a. achterstal¹⁴²

[Walcheren]

In Coudekerke, in Maude Symoens filius ambacht:

here Hughe die Gouwere 1 gemet

b. lopend jaar¹⁴³

[Walcheren]

In Vlissingen, in 's graven ambocht dat 's Gouwers was:

-

In Coudekerke, in Maude Symons soens ambocht:

her Hughe die Gouwer 1 gemet – comes

In Coudekerke, in 's graven ambocht dat 's heren van Ram was:

ver Lysebet 's here Gouwers 6 gemet 1 quart

In Coudekerke, in 's graven ambocht dat 's Gouwers was:

ver Lysebet 's heren Gouwers 25 gemet 1 quart min

In Coudekerke, in 's graven ambocht dat Gillis Condevarens was:

ver Lysebet 's heren Gouwers 8½ gemet

In Coudekerke, in 's graven ambocht dat Wisse 's heren Gillis soens was:

ver Lysebet 's heren Hughe Gouwers 1 gemet 1 quart

In Coudekerke, in 's graven ambocht da Maude Jans filius was:

¹³⁹ NA, Archief Abdij Rijsenburg (toegang 3.18.20), inv.nr. 784, d.d. 24-5-1305.

¹⁴⁰ Gehengnisse = wil. Dus: bij de wil van God.

¹⁴¹ J.W. Zondervan, De grafelijke bede in Zeeland van 1308, in: *Spelerieë. Verschenen ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de Afdeling Zeeland van de Nederlandse Genealogische Vereniging* (Kapelle, 1992).

¹⁴² Zondervan, Grafelijke bede, blz. 23.

¹⁴³ Zondervan, Grafelijke bede, blz. 40, 41, 42, 50.

ver Lisebet 's heren 's Gouwers 1 gemet

[Noord-Beveland]

In Campen, van den ambocht dat 's heer Clays (= Nicolaas van Cats) was:
her Hughe die Gouwere 52 gemet

In Campen, in dat ghemene ambocht:
her Hughe die Gouwere 1 gemet

c. Rekening van Elisabeth, de vrouw van heer Hugo de Gouwer:¹⁴⁴

'ver Lisebet 's Gouwers rekeninghe van haers selves lande van der bede die men gaf doit up
Goude ghewonnen was; van 2 solidi van den mete

van 19 m facit 38 s

item van den lesten 3 s van den mete 57 s

item van 25 d van den mete 39 s 7 d

item van 13 mete eruen ghehuert; elc mete omme 20 s (item van achten) facit 13 lb

item (van) 6 m leenlants in Vlissinge 6 lb.

Inde somma 25 lb 14 s 7 d [tornoyes]

daer of hevet Symon die Dint belovet te ghelden toet vutgaende oeghest 22 lb 10 s.

Et sic ret debens 3 lb 4 s 7 d tornoyes.

Item debet de anno nono de 19 m eruen ende leen.'

P.S.: Zij bezit dus 19 gemet, bestaande uit 13 gemet erven en 6 gemet leenland.

3. Robrecht, graaf van Vlaanderen, daagt Hugo de Gouwer, d.d. 10-8-1309.¹⁴⁵

Onderstaande transcriptie is ontleend aan: Henri Obreen, Iets over de afstamming van Justine, de dochter van Heer Hugo de Gouwer, in: *Bijdragen voor Vaderlandse Geschiedenis en Oudheidkunde*, 4^e Reeks, deel X (1912).

Wy Robrecht Grave van Vlaendren doen te wetene ende maken cont allen den ghenen die dese lettre sullen sien of horen lesen Dat men heeft zvaerlike betheghen min her Hughen den Gaure reddre. Ende met zvaerre niemare up hem ghesproken. Ende uppenbare dinc es. Dat hi heeft gheroeft up de zee ende sine liede die hi an hem trac ende met hem waren, bede coepmanne ende andre liede van Vrankerike ende van Inghelant ende thare ghenomen heeft ende weech ghevoert met erachten buten haren wille, dies wi langhe tijt meneghe zvare claghe hebben ghehoert. Nochtan bi groeter ende naresterleker bede van goeden lieden ende omme den goede dienst die hi wilen ghedaen heeft, syn wy ghepurret ende bekeert hem te doene gracie ende ghenadichede ende willen dat hem alle dinghe vergheven sijn die hi mesdaen heeft darof dat hi besteken ende beclaecht heeft gheweest tote den daghe van heden ende die vergheven wy hem up dat hi doe de punte die hiernaer volghen ende bescreven staen. Dat es te wetene dat hi ghelde de scade die hi ende deghene die met hem waren hebben ghedaen den coepmans ende den lieden vorseit ende dat his hebbe haren goeden wille. Vordt dat hi nemmermere die roef scaede ne zvaerede bi hem ne bi andren man up ons, ne up coepmans ne oec up andre liede die onse land versoecken zullen, varende ne kerende, ende dat hi sei bliven in onse lant ende met ons ghetroulike in onse hulpe tseghen onse viande sonder over te treckene het ne waere bi onsen orlove en bi onsen goeden wille. Ende dit es te verstaene in goeder trouwe. Ende waer dat sake

¹⁴⁴ Zondervan, Grafelijke bede, blz. 41.

¹⁴⁵ Rijksarchief Oost-Vlaanderen, Chartes descomtes de Flandre, fonds St. Genois, no. 1200, d.d. 10-8-1309.

dat ghemene paes worde hiernaer tuschen ons ende den grave van Hollant ende die vorsede min her Hughe over tracke bi onsen orlove up sin goed ende daernaer gehemene orloghe spruterte ende wese tuschen ons ende den vorseiden grave ende dan min her Hughe dade dat hi sculdich ware te doene den vorseiden grave so nes onse verstaen niet dat die vorseide borghe die hiernaes bescreven staen iet verburden daromme. Voert moet die vorseide min her Hughe comen in onse vangnesse bin ere maent daernaer wanner dat wys vermanen zullen enighen van den borghen hiernaes ghenoeft dat die vorseide min her Hughe de Gaure reddre alle dese dinghe volcomen sal vornoemt nominalike met goeder trouwen sonder fraude ende baraet. Dat hebben vervaen ende beloeft alsoe borghe ende principale sculders ende elc over al tseghen ons ende tseghen onse hoir min her Philips van Axsele, minher Philips, minher Woutre van Axsele sine kindre, ende min her Symon van Desteldonc redders up al hare ghoet waer dat gheleghen es dat si nu hebben ende hiernaer hebben sullen, verburt te wesene seghen ons waert soe dan minher Hughe vornoemt niet ghetrouelike en hilde alle de dinghe ende pointe vorseit jof dat hi ghinghe seghen enighen point van den punten boven ghescreven. Ende dat souden wi grave van Vlaendren vornoemt of onse hoir moghen beleden bi onser herlikeiden zonder andre wet ende ander vonnesse te doene, dese dinghe sin ghedaen in onse presentie ende vor onse manne dats te wetene Philipse den here van Maldenghem, Boudene here van Arsebroec redders, Staese Bernage, Gillise van den Hove ende Jehanne van Ghisinghem schiltenaren ende Oliviere onsen doerewardere die hier toe gheropen waren vor ons bi den versokene van den borghen ende principaelre sculders vornoemt over orconde als manne. Ende wi Philips van Axsele, Philips ende Woutre van Axsele sine kindere ende Symon van Desteldonc redders, boerghe ende principale schulders van allen den vorseiden punten bovenghenoeft kennen dat wi al dit vorseit gheloeft ende gheloven ende elc van ons over al ende bidden den mannen vorseit dat syt up ons kennen ende staende houden als mins heren sgraven manne ende dat si in orconscepe van desen dinghen an dese lettre har seghele hanghen metgaders onsen zeghelen Ende supplieren onsen lieven here minhere den grave van Vlaendren dat hi diere ghelike doe hanghen sinen zeghel met der mannen zegle vornoemt an dese lettre. Ende wi Robrech grave van Vlaendren vornoemt bi den versokene vanden borghen vorseit ende principale sculders ende bi haerre bede hebben wi onsen zeghel ghedaen hanghen an dese lettre ende wi Philips here van Maldenghem, Boudene here van Assebroc, redders, Staes Bernage, Gillis van den Hove, Jehan van Ghisinghem ende Olivier de durewarde schiltnapen Vorseit als mins heren manne van Vlaendren hebben bi versokene van den borghen ende principale sculdersover min her Hughen de Gaure vorseit ende bi maninghen van min here Willeme ghenoeft Bloc van Stelant gheset bi min here bailliu ende in zine stede vorn, ons es ons kenlic dat die boerghe ende sculders vornoemt zin wettelike ghehouden alsoe principale sculders ende elc over al in de vorme vorseit; ende in meere kennessen van desen dinghen hebben wi bailliu ende mannen vornoemt dese lettre gheseghelt met onsen zeghelen bider bede ende bi den versokene van den vorseiden min here Philips van Axsele, min here Philipse ende min (sic) Woutre sine kinderen, mins here Symons van Desteldonc redders borghe ende principale sculders vornoemt. Ende wi Philips van Axsele, Philips ende Woutre sine kinders ende Symon van Desteldonc redders hebben ghebeden dese lettre onsen Heven here min here den grave vornoemt sine bailliu ende mannen vorseit te seghelne. Ende hebben omme dat wi volcomen willen van al te al de vorworden vorseit ende ghehouden sin ende doen dat wi sculdich sin te doen na rechte an dese lettre onse seghele ghehanghen met ons lieves heren minsheren scraven seghele sins baillius ende sire manne seghele vornoemt. Dit was ghedaen ende gheconsenteert ende belovet wetteleke te Axsele up sente Lourens dach int jaer ons Heren dusentich drie hondert ende neghene.

4. Hugo de Gouwer doet belofte, d.d. 11-8-1309.¹⁴⁶

Onderstaande transcriptie van de zegels is ontleend aan: Henri Obreen, Iets over de afstamming van Justine, de dochter van Heer Hugo de Gouwer, in: *Bijdragen voor Vaderlandse Geschiedenis en Oudheidkunde*, 4^e Reeks, deel X (1912).

Tote allen den ghenen die dese lettre sullen sien of horen lesen Hughe de Gaure reddre salut in onsen here. Ic doe jou te wetene dat ic hem zverlike betheghen ende zvare niemare es up mi ghesproken dat ic soude hebben bi node ghenomen up de zee metgaders den ghenen die mine cnaepen waren, goed bede van coepmannen van Vrankerike ende van Inghelant ende soude hebben thare wech ghevoert met cracht en buten haren wille ende soude hebben gheat daeran groeteleke mesdaen ende mesgrepen, van den welken mesgripe ende van allen den dinghen darof dat claghe es comen tote den daghe van heden vor minen lieven here den grave van Vlaendren die bi versokene ende omoedigher bede van minen vrienden ende van goeden lieden die ontfarmnesse van mi hadden omme dat ic hebbe gheweist van der partie van dien van Vlaendren tseghen den grave van Holland so heft mi min here van Vlaendren vorseit bi sire groette doghet ende edeleit ghedaen gracie specialeke ende al tvorseide mescrip vergheven bi also dat ic de scade wederkere ende ghelde of doe ghelden die ic hebbe ghedaen den vorseiden coepmannen also men seit ende dat ic darof hebbe haren goeden wille, vort dat ic noialeke ende ghetrouleke sal bliven met min here van Vlaendren of met sinen hoire van Vlaendren tseghen den grave van Holland ende tseghen sine andre viande ende dat ic niet sceden en sal ute den lande van Vlaendre het nesi bi den goeden

wille ende bi der beveilnesse van min here van Vlaendren of bi sinen hoire grave van Vlaendren vorseit ne ic ne mine kindre. Noch hebbic beloeft ende hem ghehouden dat ic nemmerme vortan up coepmanne ne andre liede die tlant van Vlaendren versoken sullen bi zewe jof bi lande varende gaende ne kerende roven ne sal ne thare nemen ne doen roven of nemen. Ende hem vort ghehouden te comene in mins heren vangnesse van Vlaendre of in de vangnesse van sinen hoire grave van Vlaendren vorseit binnen der maent dat ics vermaent sal wesen bi sinen lettren of bi sinen sekeren bode daer hi mi ombieden sal ende alle de dinghe boven bescreven belovic over mi ende hebbe belovet vor mins heren man hierna ghenoeft wel ende noialeke te houdene van pointe te pointe ende niet daer tseghen te gaene up min lijf ende up min goed ende vervae ghelijc mi alle mine kindre dat si houden seilen also verre als hem angaet dat hier bescreven staet. Ende bidde ende versoke den mannen dat sit up mi kennen ende staende houden Ende ic Arnoud mins here Hughes tgauwers outse soene hebbe beloeft ende belove over mi ende over mine broedre dewelke ic vervaen hebbe ende verva also verre alst ons toehoert te houdene noialeke met trouwen alle de dinghe ende pointe vorseit up min lyf ende up min goed ende bidde den mannen hier nae ghenoeft dat sit up mi kennen. Dit was ghedaen te Axsele in de presentie mins heren van Vlaendren vorseit ende van sine manne, die hier over stonden also man, dat es te wetene minhere Philips here van Maldeghem, minhere Boudene here van Arsebroec redders, Staes Barnage, Gillis vanden Hove, Jehan van Ghisinghem ende Olivier de dorewardre schiltcnepen, daer wi Hughe de Gaure reddre ende Arnoud de Gaure sin soene verkenden ende beloveden alle de vorseide dinghe ende zvoeren te houdene wel ende noialeke sonder fraude ende baraet up een crus ende up de heleghe ewangelie ende bidden den mannen vornoemt dat sit up ons kennen. In orconscepen van desen lettren gheseghelt met onsen seghelen uthanghende an dewelke lettre omme merkennessen te hebbene ende versekereden bidden wi Hughe de Gaure reddre ende Arnoud syn soene den mannen vorseit hare seghele te hanghene metgaders den onsen. Ende wi Philips here van Maldenghem, Boudene here van Arsebroec, redders, Staes Bernage, Gillis vanden Hove, Jehan van Ghisinghem ende Olivier

¹⁴⁶ Rijksarchief Oost-Vlaanderen, Chartes des comtes de Flandre, fonds St. Genois, no. 1201, d.d. 11-8-1309.

de dorewaerdere vornoemt mins heren manne van Vlaendren. In kenli[c]heden van desen dinghen biden versokene ende bider bede van den vorseiden min here Hughen den Gaure reddre ende Arnoude sinen soene hebben wi als man an dese seghenwordighe lettre onse seghele ghehanghen met haren seghelen. Dit was ghescreven ende gheseghelt smaendaghes na sente Lourens dach in tjaer ons Heren dusentich driehondert ende neghene.

5. Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, en Justine, burggravin van Leiden, verkopen één morgen land, d.d. 27-6-1334.¹⁴⁷

Ic Dirc, borghgrave van Leyden, ridder, ende Justine, borghgravinne van Leyden, maken kont ende kenlic alle den ghenen die desen brief sellen sien of horen lesen als dat wi verkoft hebben den Goedshuse van Rijnsborgh ene morghe lants, die gheleghen es naest der coren scure op die westside, ende wi hebben die gheloven te gheven ende te waren ewelic sonder enigher hande, arghen list, ende al vol betaelt den lesten penninc met den eersten, om dat wi willen dat dit vaste ende ghestede blive ewelic ende ongebroke aldair om heb wi desen brief bezeghelt met onsen zeghelen in kennessen der waerheit. Ghegheven in den jare ons heren als men screef dusent driehondert ende vier ende dertich des manendaghes na Sente Jans dach babtisten.

¹⁴⁷ NA, Archief Abdij Rijnsburg (toegang 3.18.20), inv.nr. 317, d.d. 27-6-1334.

Verwijzingen naar gedrukte bronnen en literatuur

Corpus Sigillorum Neerlandicorum. *De Nederlandsche zegels tot 1300* ('s-Gravenhage, 1937-1940). [CSN]

W.A. Beelaerts van Blokland, De Burggraven van Leiden vóór 1339. Jan Sceven en zijne nakomelingschap, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 40 (1922). [Burggraven van Leiden-4]

W.A. Beelaerts van Blokland, Hoe de Wassenaer's Burggraven van Leiden werden, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 40 (1922). [Van Wassenaar-1]

H.G. Hamaker, *De rekeningen der grafelijkheid van Holland onder het Henegouwsche huis*.
Deel I (Utrecht, 1875). [Rekeningen I]
Deel II (Utrecht, 1876). [Rekeningen II]
Deel III (Utrecht, 1878). [Rekeningen III]

H.G. Hamaker, *De rekeningen der grafelijkheid van Zeeland onder het Henegouwsche huis*.
Deel I (Utrecht, 1879). [Rekeningen IV]
Deel II (Utrecht, 1880). [Rekeningen V]

Maria Hüffer, *Bronnen voor de geschiedenis der Abdij Rijnsburg*. Eerste deel ('s-Gravenhage, 1951). RGP nr. 31 en 32. [Abdij Rijnsburg-2]

B. de Keijzer, *De borgen voor Gijsbert van Amstel en Herman van Woerden* (Rotterdam, 2011). [De Borgen]

A.C.F. Koch (ed), *Oorkondenboek van Holland en Zeeland tot 1299*. [OHZ]
Deel I: eind van de 7^e eeuw tot 1222 ('s-Gravenhage, 1970).
Deel II: 1222 tot 1256 (Assen/Maastricht, 1986).
Deel III: 1256 tot 1278 (Assen/Maastricht, 1992).
Deel IV: 1278 tot 1291 (Assen, 1997).
Deel V: 1291 tot 1299 (Den Haag, 2005).

J.C. Kort, *Het archief van de Heren van Voorne, Burggraven van Zeeland, 1272-1371* ('s-Gravenhage, 1972). [Van Voorne]

J.C. Kort, De heren van Heenvliet tot 1400, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 95 (1978). [Van Heenvliet]

Frans van Mieris, *Groot Charterboek der Graaven van Holland, van Zeeland en Heeren van Vriesland, beginnende Met de eerste en oudste Brieven van die Landstreeken, en eindigende met den dood van onze Gravinne, Vrouwe Jacoba van Beyere, in 4 delen* (Leyden, 1753-1756). [Van Mieris]

P.L. Muller, *Regesta Hannonensia. Lijst van Oorkonden betreffende Holland en Zeeland, 1299-1345, die in het charterboek van Van Mieris ontbreken* ('s-Gravenhage, 1882). [Regesta Hannonensia]

Henri Obreen, Iets over de afstamming van Justine, de dochter van Heer Hugo de Gouwer, in: *Bijdragen voor Vaderlandse Geschiedenis en Oudheidkunde*, 4^e Reeks, deel X (1912). [De Gouwer]

J.B. Rietstap, *De wapens van den Nederlandschen adel* (Groningen, 1890). [Wapens]

H.J. Smit, *Rekeningen der graven en gravinnen uit het Henegouwsche huis*.
Deel I (Utrecht, 1924). [Rekeningen VI]
Deel II – nalezing (Utrecht, 1929). [Rekeningen VII]
Deel III – inleiding (Utrecht, 1939). [Rekeningen VIII]

J.W. Zondervan, De grafelijke bede in Zeeland van 1308, in: *Spelerieë. Verschenen ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de Afdeling Zeeland van de Nederlandse Genealogische Vereniging* (Kapelle, 1992). [Grafelijke bede]

Internet

Registers van de Hollandse grafelijkheid, 1299-1345. Bewerking van ruim 3.500 oorkonden openbaar te raadplegen op de website van het Huygens ING (www.huygens.knaw.nl).

Repertoria op de leenkamers. Alle bewerkingen (repertoria) van leenkamers, ook de niet gepubliceerde, zijn voor iedereen openbaar te raadplegen op de Hollandse Genealogische Databank (www.hogenda.nl).

Afkortingen

HUA	Het Utrechts Archief
NA	Nationaal Archief